

Luuk. 14: 16-24

Jeesus kertoi:

”Eräs mies järjesti suuret pidot ja oli kutsunut paljon vieraita. Kun pitojen oli määrä alkaa, hän lähetti palvelijansa sanomaan kutsutuille: ’Tulkaa, kaikki on jo valmiina.’ Mutta yksi toisensa jälkeen nämä alkoivat esittää verukkeita. ’Olen ostanut pellon’, sanoi yksi, ’minun täytyy mennä katsomaan sitä. Suothan anteeksi, etten pääse tulemaan.’ ’Ostin viisi härkäparia’, sanoi toinen, ’ja olen lähdössä kokeilemaan niitä. Suothan anteeksi, etten pääse tulemaan.’ Kolmas sanoi: ’Olen juuri mennyt naimisiin enkä siksi voi tulla.’

Palvelija palasi ja kertoi tämän herralleen. Silloin isäntä vihastui ja sanoi palvelijalle: ’Mene kiireesti kaupungin kaduille ja toreille ja tuo tänne köyhät ja raajarikot, sokeat ja rammaat.’ Palvelija tuli sanomaan: ’Herra, olen tehnyt niin kuin käskit, mutta vielä on tilaa.’ Silloin herra sanoi: ’Mene maanteille ja kylien kujille ja vaadi ihmisiä tulemaan, jotta taloni täyttyisi. Ja siitä voitte olla varmat, että yksikään noista, jotka minä kutsuin, ei pääse minun pitopöytäni!’”

Ystävänä järjestää suuret ja tärkeät juhlat. Olen luvannut hänelle tulevani, mutta sitten kun juhlien aika koittaa, en syystä tai toisesta haluakaan mennä juhliin. Oliko tämä nyt tässä? Vertaukset kertovat jotakin Jumalan valtakunnasta arkisin esimerkein ja tuovat ne lähelle meidän elämäämme, mutta eivät kuitenkaan ole siirrettävissä yksi yhteen arkisen toiminnan kanssa. Tässäkin Jeesuksen vertauksessa on ennen kaikkea kyse asenteista. Jeesuksen aikaan ei ollut puhelimia eikä postikaan kulkenut yhtä luotettavasti kuin nykyään. Sen sijaan isännät lähettivät palvelijoita viemään viestejään toisiin taloihin. Todennäköisesti tässäkin kertomuksessa on taustalla oletus siitä, että palvelija on ensin vienyt kutsun hyvissä ajoin näihin taloihin ja he ovat silloin vastanneet myöntävästi. Kuitenkin, nyt kun olisi oikeasti aika lähteä, niin kutsutuilta alkaakin tulla tekosyitä.

Evankeliumissakin sanotaan: ”kun pitojen oli määrä alkaa”. Kukaan, joka järjestää isot juhlat ja panostaa niihin huolellisesti, ei mene tuntiennen juhlien alkua koputtelemaan ystäviensä ovelle, että nyt alkaisi minun hääjuhlat, lähtekääpäs mukaan. Ei, suuriin juhliin valmistaudutaan. On siis enemmän kuin todennäköistä, että kutsutuilla oli jo tieto, ja nyt heitä enää tultiin hakemaan. Juhlienisäntä on luottanut kutsuttujen sanaan ja sen mukaan laittanut tarjoiluja ja teurastanut lampaista ruuaksi ja varannut paljon viiniä. Nyt hänellä näyttäisikin olevan käsissään suuret määrät ruokaa, joka menisi pilalle, kun kukaan ei haluakaan enää tulla juhliin. Kyse on siis epäkohteliaisuudesta ja tietyllä tavalla myös nöyryytyksestä.

Kaikilla vertauksessa mainituilla henkilöillä on tekosyy, mikseivät he pääse. Jos joku meistä tekee suuren ja kalliin ostoksen, kuten pellon ja härkien ostaja, niin tottahan hän tarkastaa ostamansa asiat ennen maksua. En tunne ketään, joka olisi vaikka ostanut omakotitalon, ja vasta oston jälkeen lähtenyt katselemaan että niin, eihän tässä nyt vaan ollut hometta. Sama pätee myös pellon ostoon. Pellot olivat kalliita ja oli tärkeää, että kyse oli hyvin hoidetusta, ravinteikkaasta maasta, jossa vilja todella menestyisi. Härätkin olivat tärkeitä maatalon töissä, oli tärkeää jo ennen ostoa tarkastaa, etteivät ne olleet sairaita tai muuten huonokuntoisia.

Entä sitten nämä, jotka kutsuttiin kaduilta ja toreilta mukaan? Miltä heistä on mahtanut tuntua? Varsinkin rammaat, sokeat, raajarikot ja muilla tavoin sairaat ja vammaiset olivat tuohon aikaan yhteisön ulkopuolella. Jos heillä ei ollut ketään sukulaista huolehtimassa heistä, he olivat täysin tuntemattomien almujen varassa. Tämä saattoi olla heille ensimmäinen kutsu yhtään minnekään. Vaikka moni meistäkin saattaisi olla valmis antamaan kerjäläiselle tai köyhälle, kenties hieman epämiellyttävälle tuttavalle vähän rahaa tai vaikkapa vanhoja tavaroitamme, niin kuinka moni meistä kutsuisi näitä ihmisiä omaan kotiinsa?

Sen jälkeen, kun toreilta ja kaduilta oli kutsuttu raajarikot ja sokeat, vielä oli tilaa. Silloin isäntä käski kutsumaan ihmisiä maanteiltä ja kylien kujilta. Näistä ihmisistä ei enää sanota, että he olisivat vammaisia tai sairaita. Toisinaan tämän kehotuksen onkin nähty viittaavaan pakanakansoihin ja ulottavan kutsun Jumalan valtakunnasta muihinkin kuin juutalaisiin. Tätä tulkintaa tukee esimerkiksi se, että maanteillä kulki paljon matkalaisia ja kauppiaita, joista monet olivat tulleet myös kaukaa. Se sopisi myös ajatuksellisesti Jeesuksen julistukseen.

Näitä ihmisiä suorastaan vaadittiin tulemaan pitoihin. Miltähän olisi tuntunut olla kaikessa rauhassa matkalla seuraavaan suureen kaupunkiin, miettien omia asioitaan, kun yhtäkkiä joku tulee vetämään hihasta ja kutsumaan tuntemattoman ihmisen hienoihin juhliin. Kuulinko oikein, oletko kenties erehtynyt henkilöstä? Miksi hän haluaisi kutsua juuri minut? Emmehän me edes tunne toisiamme. Hämmennysolisi varmasti suuri ja pitoihin lähteminen vaatisi rohkaisua ja vakuuttelua palvelijoilta. Kyllä, juuri sinut hän haluaa kutsua. Ei, et olisi ollenkaan vaivaksi. Tule rohkeasti!

Näin miettien vertaus tulee huomattavasti lähemmäs meitä. Minua kiinnostaa se, kehen me samaistumme vertauksessa. Kun luen vertauksen Raamatusta tai kuulen sen saarnatuolista, kenen tilanne tuntuu tutuimmalta? Ajattelenko, että olen kuten nuo raajarikot, jotka kutsuttiin? Tai kuten nuo ihmiset, jotka keskeltä maantietä yhtäkkiä vaadittiin tulemaan? Vai samaistunko kenties näihin varakkaisiin isäntiin, joilla oli parempaa tekemistä ja jotka eivät halunneet tulla? Tähän ei ole oikeaa vastausta, ei ole yhtä ainuttakaan oikeaa tapaa kokea tätä Jeesuksen vertausta. Eri elämäntilanteissa saatamme samaistua eri henkilöihin. Tämä on myös yksi vertausten rikkauksista: Voimme ammentaa niistä monessa eri tilanteessa, tarkastella niitä hyvin erilaisista näkökulmista ja oppia aina jotain uutta.

Oma näkökulmamme ja tunnereaktiomme kertoo myös paljon siitä, missä olemme nyt. Siitä, millainen Jumala-suhteemme tällä hetkellä on. Jos minua pelottaisi lähteä juhliin tai tuntisin oloni todella vastahakoiseksi ja epämukavaksi, mistä se kertoisi? Se voisi kertoa esimerkiksi siitä, että olen kohdannut elämässäni vaikeuksia ja Jumalan tukeen ja turvaan on juuri nyt vaikeaa luottaa. Entäpä jos olisin heti innoissani juoksemassa juhliin? Se voisi kertoa siitä, että tällä hetkellä asiat Jumalan kanssa ovat hyvin ja tunnen oloni iloiseksi ja luottavaiseksi. Entä jos pienen rohkaisun jälkeen odottaisinkin hyvillä mielin, vaikkakin varautuneesti juhliä?

Tällaiset erot suhtautumisessamme voivat kertoa jotakin Jumala-suhteestamme. Ne voivat kertoa myös persoonallisuuseroistamme. Toiset meistä ovat välittömämpiä ja innostuvat nopeammin, toisaalta kenties myös kyllästyvät nopeammin. Toisilla meistä taas kestää jonkin aikaa lämmitä uusille jutuille ja rohkaistua mukaan, mutta sitten he sitoutuvatkin vahvasti. En ota näitä erilaisia tapoja vastata kutsuun esille siksi, että voisimme vertailla, mikä niistä on paras tapa, vaan siksi, että voisimme oivaltaa jotakin uutta. Oman toiminnan ja oman suhtautumisen miettiminen voi antaa meille oivalluksia, auttaa meitä ymmärtämään paremmin sitä, millaisia me olemme ja sitä, millä tavalla meistä tuntuu luontevalta lähestyä Jumalaa.

Me olemme kaikki Jumalan lapsia ja Jumalalle rakkaita. Mutta aivan kuten lapset, mekin olemme erilaisia. Kasvatuksen ammattilaiset käyttävät erilaisia keinoja kasvattaa ja vahvistaa erilaisia lapsia kouluissa ja päiväkodeissa ja samoin ajattelen Jumalan tekevän meidän kohdallamme. Hän rohkaisee niitä meistä, jotka kaipaavat rohkaisua ja hillitsee niitä meistä, joiden olisi hyvä rauhoittua. Toisaalta Jumala osaa myös sanoa tiukasti ja olla auktoriteetti, silloin kun sille on tarvetta. Hän ei kuitenkaan ole tyranni eikä käytä valtaansa väärin. Jumalan edessä saamme luottaa siihen, että hän kasvattaa meitä oikeudenmukaisesti ja rakkaudella. Meidät on jokainen kutsuttu Jumalan pitoihin, jokaisen meistä Jumala haluaa vieraakseen. Otetaan siis kutsu rohkeasti vastaan!